Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

ANTROJI TARYBOS DIREKTYVA

1988 m. birželio 22 d.

dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, derinimo, apibrėžianti nuostatas, padedančias veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas, ir iš dalies keičianti Direktyvą 73/239/EEB

(88/357/EEB)

(OL L 172 , 4.7.1988, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Tarybos Direktyva 1990 m. lapkričio 8 d.	L 330	44	29.11.1990
►**M2**	Tarybos Direktyva 92/49/EEB 1992 m. birželio 18 d.	L 228	1	11.8.1992
►**M3**	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/26/EB 2000 m. gegužės 16 d.	L 181	65	20.7.2000
►**M4**	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/14/EB 2005 m. gegužės 11 d.	L 149	14	11.6.2005

▼B

ANTROJI TARYBOS DIREKTYVA

1988 m. birželio 22 d.

dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, derinimo, apibrėžianti nuostatas, padedančias veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas, ir iš dalies keičianti Direktyvą 73/239/EEB

(88/357/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 57 straipsnio 2 dalį ir 66 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi būtina plėtoti vidaus draudimo rinką ir, siekiant šio tikslo, pageidautina sudaryti geresnes sąlygas draudimo įmonėms, kurių pagrindinė buveinė yra Bendrijos teritorijoje, teikti paslaugas valstybių narių teritorijose, tokiu būdu įgalinant draudėjus pateikti pretenzijas ne tik jų valstybėse, bet ir kitose valstybėse narėse įsisteigusiems draudikams, kurių pagrindinė buveinė yra Bendrijos teritorijoje;

kadangi pagal Sutartį, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, draudžiama bet kokia laisvės teikti paslaugas diskriminacija remiantis tuo, kad draudimo įmonė nėra įsteigta toje valstybėje narėje, kurioje ji teikia paslaugas; kadangi ši nuostata yra taikoma visų draudimo įstaigų, esančių Bendrijoje, teikiamoms paslaugoms nepriklausomai nuo to, ar jas teikia draudimo įmonės pagrindinė buveinė, atstovybė ar filialas;

kadangi dėl praktinių priežasčių pageidautina apibrėžti draudimo paslaugų teikimą, atsižvelgiant į draudimo įstaigos buvimo vietą ir draudimo rizikos vietą; kadangi taip pat reikėtų apibrėžti draudimo rizikos vietą; be to, kadangi pageidautina skirti veiklą, susijusią su draudimo įstaigos vieta, nuo veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas;

kadangi pageidautina papildyti 1973 m. liepos 24 d. Pirmąją Tarybos direktyvą 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo ([4]) (toliau — pirmoji direktyva) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 87/343/EEB ([5]), visų pirma siekiant išaiškinti priežiūros institucijoms suteiktus įgaliojimus ir jų taikomas priežiūros priemones; kadangi taip pat pageidautina apibrėžti konkrečias veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas, pradėjimo, plėtojimo ir priežiūros nuostatas;

kadangi draudėjams, kuriems dėl jų statuso, dydžio arba draudimo rizikos pobūdžio nėra reikalinga speciali interesų apsauga toje valstybėje, kurioje yra draudimo rizika, būtina suteikti visišką laisvę pasinaudoti didžiausia galima draudimo rinka; be to, kadangi pageidautina ir kitiems draudėjams užtikrinti pakankamą jų interesų apsaugą;

kadangi rūpinimasis apsaugoti draudėjų interesus ir išvengti bet kokių konkurencijos trukdymų pateisina suderinto turto taisyklių, nustatytų pirmojoje direktyvoje, sušvelninimą;

kadangi valstybėse narėse galiojančios nuostatos dėl draudimo sutarčių teisės tebėra skirtingos; kadangi kai kuriais atvejais galima leisti pasirinkti ne tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, draudimo sutarčiai taikomą teisę pagal nustatytas taisykles ir atsižvelgiant į tam tikras aplinkybes;

([1]) OL C 32, 1976 2 12, p. 2.
([2]) OL C 36, 1978 2 13, p. 14, OL C 167, 1988 6 27 ir 1988 m. birželio 15 d. sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).
([3]) OL C 204, 1976 8 30, p. 13.
([4]) OL L 228, 1973 8 16, p. 3.
([5]) OL L 185, 1987 7 4, p. 72.

▼B

kadangi ši direktyva turėtų apimti privalomąjį draudimą, nustatant, kad tokį draudimą reguliuojanti sutartis turi atitikti konkrečias su tokiu draudimu susijusias nuostatas, kaip yra nustatyta valstybės narės, kuri taiko draudimosi prievolę;

kadangi reikėtų sustiprinti pirmosios direktyvos nuostatas dėl portfelio perdavimo ir papildyti jas konkrečiomis nuostatomis dėl draudimo sutarčių dėl paslaugų teikimo portfelio perdavimo kitai draudimo įmonei;

kadangi konkrečios nuostatos dėl laisvės teikti paslaugas neturėtų apimti tam tikrų draudimo rizikų, kurioms šiame etape netinka taikyti minėtas nuostatas dėl to, kad valstybių narių institucijos yra priėmusios konkrečias taisykles dėl minėtų nuostatų pobūdžio ir jų socialinės reikšmės; kadangi šios išimtys turėtų būti peržiūrėtos po tam tikro šios direktyvos galiojimo laikotarpio;

kadangi siekiant apsaugoti draudėjų interesus dabartiniame derinimo etape valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė apriboti vienalaikį veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas, ir veiklos, susijusios su draudimo įstaigos vieta, plėtojimą; kadangi tokio apribojimo negalima nustatyti, jeigu draudėjai neprašo, kad jiems būtų suteikta tokia apsauga;

kadangi laisve teikti paslaugas turėtų būti naudojamasi tokia tvarka, kuri užtikrintų, kad draudimo įmonė laikosi finansinių garantijų ir draudimo sąlygų nuostatų; kadangi ši tvarka gali būti sušvelninta tais atvejais, kai veikla, susijusi su draudimo paslaugų teikimu, yra taikoma draudėjams, kuriems dėl savo statuso, dydžio arba draudimo rizikos pobūdžio nėra reikalinga speciali interesų apsauga toje valstybėje, kurioje yra draudimo rizika;

kadangi būtina pradėti specialų valstybių narių kompetentingų priežiūros institucijų bei minėtų institucijų ir Komisijos bendradarbiavimą dėl laisvės teikti paslaugas; kadangi turėtų būti numatyta baudų sistema, kuri būtų taikoma, jeigu draudimo paslaugą teikianti draudimo įmonė nesilaikys valstybės narės, kurioje teikiama ši paslauga, teisės normų;

kadangi laukiant tolesnio nuostatų suderinimo draudimo techniniai atidėjimai turėtų būti reglamentuojami valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, nustatytomis taisyklėmis ir jiems turėtų būti taikoma šios valstybės narės priežiūra, jeigu minėtų paslaugų teikimas apima draudimo rizikas, kurių atžvilgiu valstybė, paslaugos gavėja, siekia suteikti specialią apsaugą draudėjams; tačiau kadangi, jeigu toks rūpinimasis apsaugoti draudėjų interesus nėra pagrįstas, draudimo techniniai atidėjimai ir toliau reglamentuojami tos valstybės narės, kurioje yra įsteigta draudimo įmonė, nustatytomis taisyklėmis ir jiems turi būti taikoma šios valstybės narės priežiūra;

kadangi kai kurios valstybės narės netaiko jokių netiesioginių mokesčių draudimo sandoriams, o dauguma valstybių narių minėtiems sandoriams taiko specialius mokesčius ir kitas įnašo formas, įskaitant pridėtinius mokesčius, skirtus kompensacinėms institucijoms; kadangi šių mokesčių ir įnašų struktūra ir tarifai žymiai skiriasi valstybėse narėse, kuriose jie yra taikomi; kadangi pageidautina neleisti, kad esantys skirtumai trukdytų draudimo paslaugų konkurencijai tarp valstybių narių; kadangi laukiant tolesnio nuostatų suderinimo valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, nustatytos mokesčių sistemos ir kitų įnašo formų taikymas gali ištaisyti padarytą žalą ir kadangi valstybės narės turi pačios nustatyti metodus, užtikrinančius, kad minėti mokesčiai ir įnašai būtų surinkti;

kadangi pageidautina neleisti, kad dėl šios direktyvos ir 1978 m. gegužės 30 d. Tarybos direktyvos 78/473/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su Bendrijos bendruoju draudimu, derinimo ([1]) nesuderinto taikymo atsirastų trys skirtingos sistemos kiekvienoje valstybėje narėje; kadangi dėl to kriterijai, šioje direktyvoje apibrėžiantys „dideles draudimo rizikas“, taip pat turėtų apibrėžti tas rizikas, kurios tikriausiai turėtų būti draudžiamos pagal Bendrijos bendro draudimo priemones;

([1]) OL L 151, 1978 6 7, p. 25.

▼B

kadangi, kaip nurodyta Sutarties 8C straipsnyje, pageidautina atsižvelgti į skirtingo ekonominio išsivystymo valstybių pastangų mastą; kadangi dėl to pageidautina numatyti tam tikroms valstybėms narėms pereinamojo laikotarpio priemones dėl šios direktyvos konkrečių nuostatų, susijusių su laisve teikti paslaugas, laipsniško taikymo,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Direktyvos tikslas:

a) papildyti pirmąją Direktyvą 73/239/EEB;

b) nustatyti specialiąsias nuostatas, susijusias su draudimo įmonių laisve teikti paslaugas, draudžiant pirmojoje direktyvoje nurodytas draudimo grupes.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

a) „pirmoji direktyva“

— Direktyva 73/239/EEB;

b) „draudimo įmonė“:

— taikant šios direktyvos I ir II antraštines dalis

bet kuri draudimo įmonė, gavusi oficialų leidimą pagal pirmosios direktyvos 6 arba 23 straipsnį,

— taikant šios direktyvos III ir V antraštines dalis

bet kuri draudimo įmonė, gavusi oficialų leidimą pagal pirmosios direktyvos 6 straipsnį;

c) „draudimo įstaiga“

draudimo įmonės pagrindinė buveinė, atstovybė arba filialas, atsižvelgiant į 3 straipsnį;

d) „valstybė narė, kurioje yra draudimo rizika“:

— valstybė narė, kurioje yra apdrausta nuosavybė, jeigu draudimas yra susijęs su pastatais arba su pastatais ir jų viduje esančiu turtu ir jeigu šis turtas yra apdraustas ta pačia draudimo sutartimi,

— valstybė narė, kurioje yra atlikta registracija, jeigu draudimas yra susijęs su bet kokios rūšies transporto priemonėmis,

— valstybė narė, kurioje draudėjas gavo polisą, jeigu tai yra polisai, sudaryti ne ilgesniam negu keturi mėnesiai laikui, apdraudžiant kelionių ar atostogų rizikas nepriklausomai nuo draudimo grupės,

— valstybė narė, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba, jeigu draudėjas yra juridinis asmuo, valstybė narė, kurioje yra pastarojo įstaiga, susijusi su draudimo sutartimi — visais atvejais, kurie nėra aiškiai apibrėžti ankstesnėse pastraipose;

e) „valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga“:

valstybė narė, kurioje yra rizikos draudimo įstaiga;

f) „valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos“:

valstybė narė, kurioje yra kitos valstybės narės teritorijoje esančios draudimo įstaigos apdrausta rizika.

3 straipsnis

Pirmojoje direktyvoje ir šioje direktyvoje bet kuri draudimo įmonė, nuolat esanti valstybės narės teritorijoje, yra traktuojama kaip draudimo įmonės atstovybė arba filialas, net ir tuo atveju, jeigu ji nėra atstovybė

▼B

arba filialas, o yra tik biuras, kuriam vadovauja draudimo įmonės personalas arba nepriklausomas asmuo, turintis, kaip ir atstovybė, ilgalaikius įgaliojimus atstovauti draudimo įmonei.

4 straipsnis

Šioje direktyvoje ir pirmojoje direktyvoje į bendrąsias arba specialiąsias poliso sąlygas neįeina konkrečios sąlygos, kurios konkrečiu atveju skirtos atsižvelgti į ypatingas draudžiamos rizikos aplinkybes.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

Pirmosios direktyvos papildomos nuostatos

5 straipsnis

Pirmosios direktyvos 5 straipsnis yra papildomas taip:

„d) „didelės draudimo rizikos“:

i) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 4, 5, 6, 7, 11 ir 12 grupėms;

ii) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 14 ir 15 grupėms, jeigu draudėjas profesionaliai užsiima gamybine arba komercine veikla arba viena iš liberaliųjų profesijų veiklų, o draudimo rizika yra susijusi su šia veikla;

iii) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 8, 9, 13 ir 16 grupėms, jeigu draudėjas viršija mažiausiai dviejų iš šių trijų kriterijų normas:

pirmasis etapas — iki 1992 m. gruodžio 31 d.:

— balanso suma: 12,4 milijonai ekiu,

— grynoji apyvarta: 24 milijonai ekiu,

— vidutinis darbuotojų skaičius per finansinius metus — 500,

antrasis etapas — nuo 1993 m. sausio 1 d.:

— balanso suma: 6,2 milijonai ekiu,

— grynoji apyvarta: 12,8 milijonai ekiu,

— vidutinis darbuotojų skaičius per finansinius metus — 250.

Jeigu draudėjas yra iš draudimo įmonių grupės, kurios rengia konsoliduotą finansinę atskaitomybę pagal Direktyvą 83/349/EEB ([1]), pirmiau išvardyti kriterijai yra taikomi remiantis konsoliduota finansine atskaitomybe.

Kiekviena valstybė narė gali įrašyti profesionalių asociacijų, bendrų įmonių arba laikinų susivienijimų atliekamus rizikos draudimus į iii dalyje minimą kategoriją.

6 straipsnis

Taikydamos pirmosios direktyvos 15 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ir 24 straipsnį, valstybės narės laikosi šios direktyvos I priede išvardytų suderinimo taisyklių.

7 straipsnis

1. Šioje direktyvoje nurodytoms draudimo sutartims dėl valstybių narių teritorijose atliekamo rizikų draudimo taikoma teisė yra apibrėžiama pagal šias nuostatas:

([1]) OL L 193, 1983 7 18, p. 1.“

▼B

a) jeigu draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta yra valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teritorijoje, draudimo sutarčiai taikoma šios valstybės narės teisė. Tačiau draudimo sutarties šalys gali pasirinkti kitos valstybės teisę, jeigu to nedraudžia pirmosios valstybės narės teisė;

b) jeigu draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta nėra valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teritorijoje, draudimo sutarties šalys gali draudimo sutarčiai taikyti tos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teisę arba tos valstybės, kurios teritorijoje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta, teisę;

c) jeigu draudėjas vykdo komercinę, gamybinę arba liberalių profesijų veiklą ir jeigu draudimo sutarties objektas yra dvi rizikos arba daugiau rizikų, susijusių su šia veikla ir esančių skirtingų valstybių narių teritorijose, draudimo sutarčiai galima taikyti šių valstybių narių teisę bei tos valstybės, kurios teritorijoje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta, teisę;

d) nepaisant to, kas pasakyta b ir c punktuose, jeigu juose nurodytos valstybės narės suteikia didesnę laisvę pasirenkant draudimo sutarčiai taikomą teisę, draudimo sutarties šalys gali šia pasirinkimo laisve pasinaudoti;

e) nepaisant to, kas pasakyta a, b ir c punktuose, jeigu draudimo sutartyje įrašytos rizikos yra apribojamos draudiminiais įvykiais, kurie atsitinka kitos valstybės narės, o ne tos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika pagal 2 straipsnio d punktą, teritorijoje, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti pirmosios valstybės narės teisę;

▼M2

f) kalbant apie Direktyvos 73/239/EEB 5 straipsnio d punkte nurodytas draudimo rizikas, sutarties šalys gali pasirinkti bet kurią taikomą teisę;

▼B

g) tai, kad a arba f punktuose nurodytais atvejais draudimo sutarties šalys jau pasirinko taikomą teisę, ir tuo atveju, kai visi kiti šioje situacijoje svarbūs dalykai taikomos teisės pasirinkimo metu yra susiję tik su viena valstybe nare, nepakeičia šios valstybės narės privalomųjų teisės normų (t. y. tų teisės normų, kurioms nėra daroma išlyga jokia draudimo sutartimi pagal minėtos valstybės narės įstatymus), taikymo;

h) ankstesniuose punktuose nurodytas taikomos teisės pasirinkimas turi būti pakankamai aiškiai apibrėžtas nustatant draudimo sutarties sąlygas arba konkretaus atvejo aplinkybes. Jeigu tai nėra apibrėžta arba jeigu toks pasirinkimas nėra padarytas, draudimo sutarčiai taikomi tos valstybės (iš visų ankstesniuose punktuose išvardytų valstybių narių), su kuria yra labiausiai susijusi draudimo sutartis, teisė. Nepaisant to, atskirai draudimo sutarties daliai, kuri yra labiau susijusi su kita valstybe negu su ankstesniuose punktuose išvardytomis valstybėmis narėmis, gali būti išimties tvarka taikoma šios kitos valstybės teisė. Laikoma, kad draudimo sutartis yra labiausiai susijusi su ta valstybe nare, kurioje yra draudimo rizika;

i) Jeigu į valstybę įeina keletas teritorinių vienetų, iš kurių kiekvienas yra apibrėžęs savo teisės normas dėl sutartinių įsipareigojimų, nustatant pagal šią direktyvą taikomą teisę laikoma, kad kiekvienas iš šių teritorinių vienetų yra atskira valstybė.

Valstybė narė, kurios įvairūs teritoriniai vienetai yra nustatę savo teisės normas dėl sutartinių įsipareigojimų, nėra įpareigota taikyti šios direktyvos nuostatų sprendžiant prieštaravimus tarp minėtų teritorinių vienetų teisės normų.

2. Tai, kas pasakyta šiame straipsnyje, neapriboja teismo teisės taikyti teisės normas tokioje situacijoje, kai šios teisės normos yra privalomos, nepriklausomai nuo draudimo sutarčiai taikomos teisės.

▼B

Valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, arba valstybės narės, kuri įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, privalomos teisės normos gali būti taikomos, jeigu (ir tiek, kiek) jos turi būti taikomos pagal minėtų valstybių teisę, nepriklausomai nuo draudimo sutarčiai taikomos teisės, ir jeigu tai yra nustatyta valstybės narės teise.

Jeigu draudimo sutarties objektas yra rizikos, esančios daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, taikant šios dalies nuostatas laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta iš keleto draudimo sutarčių, iš kurių kiekviena yra susijusi tik su viena valstybe nare.

3. Atsižvelgiant į ankstesnių dalių nuostatas, valstybės narės taiko šioje sutartyje nurodytoms draudimo sutartims tarptautinės privatinės teisės bendrąsias normas, susijusias su sutartiniais įsipareigojimais.

8 straipsnis

1. Pagal šio straipsnio nustatytas sąlygas draudimo įmonė gali teikti bei sudaryti privalomojo draudimo sutartis, vadovaudamasi šios direktyvos ir pirmosios direktyvos taisyklėmis.

2. Tais atvejais, kai valstybė narė įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, laikoma, kad draudimo sutartis nevykdo šio įpareigojimo, jeigu ji nėra sudaryta pagal tam tikras nuostatas, kurias minėta valstybė narė taiko tokiai sutarčiai.

3. Jeigu draudžiant privalomuoju draudimu valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teisė prieštarauja valstybės narės, įpareigojančios sudaryti draudimo sutartį, teisei, galioja pastarosios valstybės narės teisė.

4. ►**M2** a) atsižvelgiant į c punktą, 7 straipsnio 2 dalies trečioji pastraipa taikoma tada, kai draudimo sutartis numato draudimą dviejose ar daugiau valstybių narių, iš kurių bent vienoje draudimas yra privalomas; ◄

▼M2

▼B

c) nukrypdama nuo 7 straipsnio valstybė narė gali nustatyti, kad privalomojo draudimo sutarčiai yra taikoma tos valstybės, kuri įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, teisė;

d) jeigu valstybė narė nustato privalomąjį draudimą ir jeigu draudikas turi informuoti kompetentingas institucijas apie draudimo nutraukimą, toks nutraukimas gali būti taikomas žalą patyrusioms trečiosioms šalims tik esant minėtos valstybės narės įstatymų numatytoms aplinkybėms.

5. a) kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie rizikas, kurių draudimas yra privalomas pagal šios valstybės narės teisės aktus; pranešime turi būti nurodyta:

— konkrečios įstatymo nuostatos, susijusios su tokiu draudimu,

— duomenys, kuriuos privaloma nurodyti sertifikate, kurį draudikas išduoda draudėjui, jeigu valstybė reikalauja, kad būtų pateikti įrodymai dėl įpareigojimo sudaryti draudimo sutartį vykdymo. Valstybė narė gali pareikalauti, kad prie šių duomenų būtų pridėta draudiko deklaracija, patvirtinanti, kad draudimo sutartis atitinka konkrečias su atitinkamu draudimu susijusias nuostatas.

b) Komisija paskelbia a punkte nurodytus duomenis *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*;

c) valstybė narė priima pažymą, kurios turinys atitinka a punkto antrosios įtraukos reikalavimus, kaip įrodymą, kad laikomasi draudimosi prievolės.

9 straipsnis

1. Pirmosios direktyvos 9 straipsnio paskutinė pastraipa ir 11 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa pakeičiama taip:

▼B

„Tačiau kalbant apie 5 straipsnio d punkte paminėtas draudimo rizikas, nebūtina nurodyti a ir b punktuose išvardytų duomenų apie bendrąsias ir specialiąsias sąlygas bei draudimo įmokų dydžius.“

2. Pirmosios direktyvos 8 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šios derinimo priemonės netrukdo valstybėms narėms įgyvendinti arba priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, reikalaujančius, visų pirma, kad draudimo įmonių valdytojai ir direktoriai būtų kvalifikuoti specialistai ir kad būtų patvirtinti draudimo įmonių įstatai, bendrosios ir specialiosios draudimo sutarties sąlygos, draudimo įmokų dydžiai ir visi kiti dokumentai, reikalingi normaliai priežiūrai atlikti.

Tačiau 5 straipsnyje d punkte nurodytų draudimo rizikų atžvilgiu valstybės narės neapibrėžia nuostatų, reikalaujančių, kad būtų patvirtintos bendrosios ir specialiosios draudimo sutarties sąlygos, draudimo įmokų dydžiai arba dokumentų formos ir visi kiti spausdinti dokumentai, kuriuos draudimo įmonė ketina naudoti sudarydama sandorius su draudėjais, arba kad būtų sistemingai informuojama apie anksčiau išvardytus dalykus. Jos tik gali reikalauti, kad būtų nesistemingai informuojama apie šias sąlygas ir kitus dokumentus, siekiant patikrinti, ar šių draudimo rizikų atžvilgiu yra laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų; tačiau šis reikalavimas negali būti išankstine sąlyga, nustatančia, kad draudimo įmonė gali plėtoti savo veiklą.

5 straipsnio d dalyje nurodytų draudimo rizikų atžvilgiu valstybės narės negali reikalauti, kad būtų iš anksto pranešama apie numatomą draudimo įmokų tarifų padidinimą arba kad toks numatomas tarifų padidinimas būtų iš anksto patvirtintas, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra susiję su bendra kainų kontrolės sistema.

Šios suderinimo priemonės taip pat netrukdo valstybėms narėms patikrinti draudimo įmonių, prašančių išduoti arba gavusių leidimą drausti priedo A dalies 18 grupę, tiesioginius ir netiesioginius personalo ir įrengimų išteklius, įskaitant medicinos specialistų kvalifikaciją bei įrengimų kokybę, kuriais draudimo įmonės naudojasi vykdydamos savo įsipareigojimus pagal šią draudimo grupę.“

10 straipsnis

Pirmosios direktyvos 19 straipsnis yra papildomas šia dalimi:

„3. Kiekviena valstybė narė imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad institucijos, atsakingos už draudimo įmonių priežiūrą, turėtų reikalingus įgaliojimus ir disponuotų reikalingomis priemonėmis atlikti draudimo įmonių, įsteigtų jos teritorijoje, veiklos priežiūrą, įskaitant veiklą už šios teritorijos ribų, pagal Tarybos direktyvas, reglamentuojančias šią veiklą, ir užtikrinti, kad minėtų direktyvų nuostatos būtų įgyvendinamos.

Šie įgaliojimai ir priemonės visų pirma turi leisti priežiūros institucijoms:

— nuodugniai ištirti draudimo įmonės ir jos visos veiklos padėtį, be kita ko:

  — renkant informaciją arba reikalaujant pateikti dokumentus apie draudimo veiklą,

  — atliekant neplaninį patikrinimą draudimo įmonės patalpose,

— imtis bet kokių tinkamų ir būtinų priemonių draudimo įmonės atžvilgiu, užtikrinant, kad draudimo įmonės veikla nepažeistų įstatymų ir kitų teisės aktų, kurių minėta draudimo įmonė turi laikytis kiekvienoje valstybėje narėje, o svarbiausia, kad nepažeistų savo veiklos programos, jeigu ji yra privaloma, bei užkertant kelią bet kokiems pažeidimams, kurie gali pakenkti draudėjų interesams, arba pašalinant juos,

— užtikrinti, kad priemonės, kurių reikalauja priežiūros institucijos, būtų įgyvendintos, jeigu reikia, panaudojant priverstines ir teismines priemones.

▼B

Valstybės narės taip pat gali numatyti, kad priežiūros institucijos gautų bet kurią informaciją apie tarpininkų sudarytas sutartis.“

11 straipsnis

1. Pirmosios direktyvos 21 straipsnis yra išbraukiamas.

▼M2

▼B

III ANTRAŠTINĖ DALIS

Nuostatos, susijusios su laisve teikti paslaugas

12 straipsnis

1. Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos tais atvejais, kai draudimo įmonė per valstybėje narėje esančią draudimo įstaigą atlieka 2 straipsnio d punkte apibrėžtų rizikų, esančių kitoje valstybėje narėje, draudimą; šioje antraštinėje dalyje pastaroji valstybė narė yra valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos.

2. Ši antraštinė dalis netaikoma sandoriams, draudimo įmonėms ir institucijoms, kurioms netaikoma pirmoji direktyva; be to, ji netaikoma rizikoms, kurias draudžia pirmosios direktyvos 4 straipsnyje nurodytos institucijos, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė.

▼M2

▼M1

12a straipsnis

1. Šis straipsnis taikomas tais atvejais, jeigu draudimo įmonė per savo įstaigą, esančią valstybėje narėje, draudžia Direktyvos 73/239/EEB priedo A dalies 10 draudimo grupėje nurodytą riziką, išskyrus vežėjo civilinę atsakomybę, kitoje valstybėje narėje.

2. Valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, pareikalauja, kad draudimo įmonė taptų šios valstybės narės nacionalinio draudikų biuro ir garantinio fondo nare ir dalyvautų jų finansavimo procese.

Tačiau nereikalaujama, kad draudimo įmonė mokėtų įnašus arba įmokas valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, biurui arba fondui dėl rizikos, kurios draudimas yra susijęs su draudimo paslaugų teikimu, išskyrus įmokas arba įnašus, kurie apskaičiuojami tuo pačiu pagrindu kaip įmokos ir įnašai, kuriuos moka draudimo įmonės, draudžiančios 10 draudimo grupės riziką (išskyrus vežėjo civilinę atsakomybę) per savo įstaigą, esančią minėtoje valstybėje narėje, nurodant jos pajamas, gautas šioje valstybėje narėje iš draudimo įmokų vykdant šios draudimo grupės veiklą, arba nurodant ten draudžiamų šiai grupei priskiriamos rizikos atvejų skaičių.

3. Ši direktyva netrukdo pareikalauti, kad draudimo paslaugas teikianti įmonė laikytųsi valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, nustatytų padidintos rizikos draudimo taisyklių, jeigu šios taisyklės taikomos minėtoje valstybėje narėje įsteigtoms draudimo įmonėms.

4. Valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, pareikalauja draudimo įmonės užtikrinti, kad pretenzijas dėl jos teritorijoje įvykusių draudiminių įvykių pateikę asmenys neatsidurtų mažiau palankioje padėtyje dėl to, kad draudimo įmonė vykdo 10 draudimo grupės veiklą, išskyrus vežėjo civilinės atsakomybės draudimą, teikdama paslaugas, bet neįsisteigdama valstybėje narėje.

▼M1

Siekdama šio tikslo, valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, reikalauja draudimo įmonės paskirti savo atstovą, kuris nuolatos būtų šios valstybės narės teritorijoje arba būtų joje įsisteigęs, kad rinktų visą reikalingą informaciją, susijusią su pretenzijomis, ir turėtų pakankamus įgalioji mus atstovauti draudimo įmonei visais klausimais, susijusiais su nukentėjusiais asmenimis, galinčiais pateikti pretenzijų, įskaitant įgaliojimus atlyginti žalą pagal pretenzijas, taip pat atstovauti draudimo įmonei arba prireikus pasirūpinti, kad jai būtų atstovaujama tos valstybės narės teismuose ir institucijose su šiomis pretenzijomis susijusiais klausimais.

Minėtas atstovas taip pat gali būti įpareigojamas atstovauti draudimo įmonei valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingose institucijose, kai tikrinami motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo liudijimai (polisai) ir jų galiojimas.

Valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, negali pareikalauti, kad paskirtas asmuo jį įgaliojusios draudimo įmonės vardu vykdytų kitą, negu nurodyta antroje ir trečioje pastraipoje, veiklą. ►M4 ——————— ◄

Atstovo paskyrimas nereiškia, kad atidaromas filialas arba atstovybė pagal Direktyvos 73/239/EEB 6 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatas, be to, minėtas atstovas nėra draudimo įstaiga, kaip apibrėžta šios direktyvos 2 straipsnio c punkte.

▼M3

Jeigu draudimo įmonė nepaskiria atstovo, valstybės narės gali patvirtinti atstovą žalų sureguliavimo reikalams, paskirtą pagal Direktyvos 2000/26/EB ([1]) 4 straipsnį, kuris imasi vykdyti pagal šią straipsnio dalį paskirto atstovo funkcijas.

▼M1

▼M2

---

14 straipsnis

Bet kuri draudimo įmonė, ketinanti pirmą kartą užsiimti draudimo veikla vienoje ar keliose valstybėse narėse remiantis laisve teikti paslaugas, pirmiausia informuoja apie tai buveinės valstybės narės kompetentingas institucijas, nurodydama kokio pobūdžio rizikas ji ketina drausti.

▼M2

---

16 straipsnis

1. Per vieną mėnesį nuo 14 straipsnyje nurodyto pranešimo buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos pateikia valstybei narei arba valstybėms narėms, kurių teritorijose draudimo įmonė ketina užsiimti draudimo veikla remiantis laisve teikti paslaugas:

a) sertifikatą, patvirtinantį, kad įmonė turi minimalią mokumo atsargą, apskaičiuotą pagal Direktyvos 73/239/EEB 16 ir 17 straipsnius;

b) informaciją apie draudimo grupes, kurias drausti ši įmonė yra gavusi leidimą;

c) informaciją apie rizikų, kurias ši įmonė ketina drausti valstybėje narėje, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, pobūdį.

Tuo pačiu metu jos apie tai informuoja atitinkamą draudimo įmonę.

([1]) 2000 m. gegužės 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/26/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (OL L 181, 2000 7 20, p. 65).

▼M2

Kiekviena valstybė narė, kurios teritorijoje draudimo įmonė, remdamasi laisve teikti paslaugas ketina drausti rizikas, įtrauktas į Direktyvos 73/239/EEB priedo A dalies 10 punktą, išskyrus vežėjo atsakomybę, gali pareikalauti, kad ši įmonė:

— praneštų šios direktyvos 12a straipsnio 4 dalyje nurodyto atstovo vardą, pavardę ir adresą,

— pateiktų deklaraciją, kad draudimo įmonė yra valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, nacionalinio biuro nacionalinio garantinio fondo narė.

2. Jeigu buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos per nustatytą laikotarpį nepateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, jos per tą patį laikotarpį turi nurodyti draudimo įmonei tokio atsisakymo priežastis. Atsisakymas pateikti informaciją gali būti apskundžiamas teismui buveinės valstybėje narėje.

3. Draudimo įmonė gali pradėti savo veiklą nuo tos dienos, kai ji gali patvirtinti, kad gavo straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.

▼M2

17 straipsnis

Visi duomenų, pateiktų pagal 14 straipsnį, pakeitimai, kuriuos ketina daryti draudimo įmonė, turi būti daromi pagal 14 ir 16 straipsniuose nustatytą tvarką.

▼B

26 straipsnis

1. Draudimo rizika, kuri gali būti apdrausta Bendrijos bendru draudimu pagal Direktyvą 78/473/EEB, yra apibrėžiama pirmo sios direktyvos 5 straipsnio d punkte.

2. Šios direktyvos nuostatos dėl draudimo rizikų, apibrėžtų pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte, taikomos pagrindiniam draudikui.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

Pereinamojo laikotarpio priemonės

27 straipsnis

1. Graikija, Airija, Ispanija ir Portugalija gali taikyti šias pereinamojo laikotarpio priemones:

i) iki 1992 m. gruodžio 31 d. visoms draudimo rizikoms taikoma tvarka, kuri nėra taikoma pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nurodytoms draudimo rizikoms;

ii) nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1994 m. gruodžio 31 d. didelių rizikų draudimo tvarka taikoma pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto i ir ii papunkčiuose nurodytoms draudimo rizikoms; minėtos valstybės narės nustato ribas pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje nurodytoms draudimo rizikoms;

iii) *Ispanija:*

— nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1996 m. gruodžio 31 d. taikomos pirmajam etapui nustatytos ribos, nurodytos pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje,

— nuo 1997 m. sausio 1 d. taikomos antrajam etapui nustatytos ribos.

Portugalija, Airija, Graikija:

— nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d. taikomos pirmajam etapui nustatytos ribos, nurodytos pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje,

— nuo 1999 m. sausio 1 d. taikomos antrajam etapui nustatytos ribos.

▼M1

Nukrypti leidžianti nuostata, kurią leidžiama taikyti nuo 1995 m. sausio 1 d., taikoma tik draudimo sutartims, apimančioms riziką, klasifikuojamą pagal 3, 8, 9, 10, 13 ir 16 draudimo grupes, tik vienoje iš keturių valstybių narių, kurioms yra taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

▼B

2. Iki 1994 m. gruodžio 31 d. šios direktyvos 26 straipsnio 1 dalis netaikoma draudimo rizikoms, esančioms šiame straipsnyje nurodytų keturių valstybių narių teritorijose. Pereinamuoju laikotarpiu, kuris prasideda nuo 1995 m. sausio 1 d., pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje nurodytos draudimo rizikos, kurios yra minėtų valstybių narių teritorijose ir kurios gali būti apdraustos Bendrijos bendru draudimu pagal Direktyvą 78/473/EEB, yra tos rizikos, kurios viršija šio straipsnio 1 dalies iii papunktyje nurodytas ribas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

Baigiamosios nuostatos

28 straipsnis

Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos palengvinti tiesioginio draudimo veiklos priežiūrą Bendrijoje.

Kiekviena valstybė narė informuoja Komisiją apie bet kokius didelius sunkumus, kylančius dėl šios direktyvos taikymo, įskaitant sunkumus, kylančius dėl to, kad valstybė narė sužino apie neįprastą draudimo veiklos perdavimą, kuris yra žalingas jos teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms ir naudingas filialams ir atstovybėms, esančioms už jos teritorijos ribų.

Komisija ir atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos kaip galima greičiau išnagrinėja šiuos sunkumus siekdamos priimti tinkamą sprendimą.

Jeigu būtina, Komisija pateikia tinkamus pasiūlymus Tarybai.

29 straipsnis

Komisija pateikia Tarybai periodines ataskaitas apie draudimo, atliekamo laikantis laisvės teikti paslaugas sąlygų, rinkos plėtrą; pirmoji ataskaita pateikiama 1993 m. liepos 1 d.

30 straipsnis

Tais atvejais, kai šioje direktyvoje minimos pinigų sumos yra išreikštos ekiu, nacionalinių valiutų keitimo kursas, kuris įsigalioja ir yra taikytinas nuo kiekvienų metų gruodžio 31 d., yra tas valiutų kursas, kuris buvo taikomas ankstesnio spalio mėnesio paskutiniąją dieną keičiant Bendrijos narių valiutas į ekiu.

Direktyvos 76/580/EEB ([1]) 2 straipsnis taikomas tik pirmosios direktyvos 3, 16 ir 17 straipsniams.

31 straipsnis

Kas penkerius metus Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, peržiūri ir, jeigu reikia, pakeičia šioje direktyvoje nurodytas sumas, išreikštas ekiu, atsižvelgdama į ekonominės ir pinigų finansinės situacijos pokyčius Bendrijoje.

32 straipsnis

Valstybės narės per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos ([2]) pakeičia savo nacionalines nuostatas, kad įgyvendintų šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

([1]) OL Nr. L 189, 1976 9 13, p. 13.
([2]) Apie šią direktyvą valstybėms narėms pranešta 1988 m. birželio 30 d.

▼B

Pagal šį straipsnį pakeistos nuostatos pradedamos taikyti per 24 mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos.

33 straipsnis

Pranešus apie šią direktyvą, valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių įstatymų arba kitų teisės aktų, priimtų šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų pateikti Komisijai.

34 straipsnis

Priedai yra neatskiriama šios direktyvos dalis.

35 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

I PRIEDAS

SUDERINIMO TAISYKLĖS

Valiuta, kuria mokami draudiko įsipareigojimai, yra nustatoma pagal šias taisykles:

1. Jeigu draudimo sutartyje numatytas draudimas yra išreikštas tam tikra valiuta, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai mokami ta pačia valiuta.

2. Jeigu draudimo sutartyje numatytas draudimas neišreikštas jokia valiuta, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai mokami tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, valiuta. Tačiau draudikas gali pasirinkti valiutą, kuria išreiškiamos draudimo įmokos, jeigu tokiam pasirinkimui yra pakankamas pagrindas.

   Tai yra galima tokiu atveju, jeigu sudarius draudimo sutartį numatoma, kad žala bus apmokama ta valiuta, kuria mokamos draudimo įmokos, o ne tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, valiuta.

3. Valstybės narės gali įpareigoti draudiką numatyti, kad draudimo išmokos būtų mokamos ta valiuta, kurią jis naudos pagal savo įgytą patirtį, arba, jeigu jis tokios patirties neturi, tos valstybės, kurioje jis įsteigtas, valiuta:

   — sudarant rizikų, priskiriamų 4, 5, 6, 7, 11, 12 ir 13 (tik gamintojo civilinė atsakomybė) draudimo grupėms, sutartis, ir

   — sudarant rizikų, priskiriamų kitoms draudimo grupėms, draudimo sutartis, jeigu pagal rizikos rūšį draudimo išmokos turi būti mokamos ne ta valiuta, kuri turėtų būti naudojama laikantis pirmiau nurodytos tvarkos.

4. Jeigu draudikui yra pranešama apie žalą ir ji turi būti apmokėta tam tikra nurodyta kita valiuta, tačiau ne ta, kuri turėtų būti naudojama laikantis pirmiau nurodytos tvarkos, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai yra mokėtini šia valiuta ir visų pirma ta valiuta, kuria išmokėti kompensaciją draudikas privalo teismo sprendimu arba draudiko ir draudėjo tarpusavio susitarimu.

5. Jeigu žala yra įvertinama ta valiuta, kuri yra iš anksto žinoma draudikui, tačiau ne ta, kuri turėtų būti naudojama laikantis ankščiau nurodytos tvarkos, draudikai gali nustatyti, kad draudimo įsipareigojimai yra mokėtini šia valiuta.

6. Valstybės narės gali leisti, kad draudimo įmonių techniniai atidėjimai nebūtų padengti suderintu turtu, jeigu ankščiau nurodytos tvarkos taikymas įpareigotų draudimo įmonę (jos pagrindinę buveinę ar filialą), kad jos turtas, išreikštas tam tikra valiuta, nebūtų didesnis kaip 7 % turto, išreikšto kitomis valiutomis, siekiant nepažeisti suderinimo principo.

   Tačiau:

   a) kai draudimo techniniai atidėjimai turi būti padengti turtu, išreikštu Graikijos drachmomis, Airijos svarais arba Portugalijos eskudais, jis nėra didesnis negu:

      — 1 milijonas ekiu pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 1992 m. gruodžio 31 d.,

      — 2 milijonai ekiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d.;

   b) kai draudimo techniniai atidėjimai turi būti padengti turtu, išreikštu Belgijos frankais, Liuksemburgo frankais ir Ispanijos pesetomis, jis nėra didesnis negu 2 milijonai ekiu pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 1996 m. gruodžio 31 d.

   Nuo a ir b punktuose nurodytų pereinamųjų laikotarpių pabaigos šioms valiutoms yra taikoma bendra tvarka, jeigu Taryba nenusprendžia kitaip.

7. Valstybės narės gali nereikalauti, kad draudimo įmonės (jų pagrindinės buveinės arba filialai) taikytų suderinimo principą tais atvejais, kai draudimo įsipareigojimai yra mokėtini kita, ne vienos iš Bendrijos valstybių narių valiuta, jeigu šia valiuta atliekamos investicijos yra reguliuojamos; jeigu šiai valiutai yra taikomi pervedimo apribojimai arba dėl panašių priežasčių ji yra netinkama draudimo techniniams atidėjimams padengti.

▼M2

8. Draudimo įmonės gali turėti nesuderinto turto, skirto padengti ne daugiau kaip 20 % jų įsipareigojimų, išreikštų tam tikra valiuta.

9. Valstybė narė gali nustatyti, kad, jeigu laikantis pirmiau nurodytos tvarkos draudimo įsipareigojimas turi būti padengtas turtu, išreikštu valstybės narės valiuta, šis reikalavimas taip pat laikomas įvykdytu, jeigu turtas yra išreikštas ekiu.

▼B

2A PRIEDAS

Rizikos prisiėmimo ataskaita

1. Bendra uždirbtų įmokų suma
2. Išlaidos žalai atlyginti
3. Išlaidos komisiniams
4. Bendra rizikos prisiėmimo suma

▼B

2B PRIEDAS

Rizikos prisiėmimo ataskaita

1. Bendra įmokų suma per paskutiniuosius draudiminius metus
2. Bendra išmokų suma per paskutiniuosius draudiminius metus (įskaitant atidėjimus draudiminių metų pabaigoje)
3. Išlaidos komisiniams
4. Bendra rizikos prisiėmimo suma